

Arbeidstilsynet
Postboks 4720 Torgarden
7468 Trondheim

Vår dato: 19.10.2018
Deres dato: [Deres dato]
Vår referanse: Jørgen Leegaard
Deres referanse: [Deres ref]

Forslag til endringer i byggherreforskriften

Det vises til forslag til endringer i byggherreforskriften, lagt ut på Arbeidstilsynets hjemmeside med høringsfrist fredag 19. oktober.

Byggenæringens Landsforening (BNL) representerer 15 selvstendige bransjer inne for bygge- og anleggsnæringen i Norge. BNL-felleskapet har over 4 100 medlemsbedrifter med over 74 000 ansatte.

Noen av BNLs bransjer vil sende egne hørings svar i tillegg til BNLs svar.

BNL vil i hørings svaret i det alt vesentlige kommentere forslag til ny forskrift, paragraf for paragraf. I tillegg vil vi klargjøre hva BNL mener er riktige definisjoner av viktige begreper.

BNLs bransjer og BNL har arbeidet med byggherreforskriften i lengre tid, blant annet gjennom Arbeidstilsynets referansegruppe.

Etter at nye regler er fastsatt ber vi om at det iverksettes et veiledningsarbeid sammen med partene, for å få en felles forståelse i hvordan reglene skal tas i bruk.

Generelt

Byggherrene har etter denne forskriften en offentligrettslig rolle som løses gjennom de privatrettslige kontraktene og kontraktskjeden. Koordinering er en byggherrefunksjon som gjennomføres i henhold til fremdriftsplanen og rapportering. Det vil si at byggherren skal sørge for at det blir koordinert, ikke selve koordineringen, som gjennomføres av byggherrens kontraktspart. Byggherrens kontraktspart må så i neste omgang forholde seg til sine kontraktsparter.

Det er for byggenæringen viktig at byggherrens ansvar gjennomføres i den ordinære kontraktskjeden, og at ikke det ikke blir nødvendig å opprette et parallelt regime for å ivareta dette ansvaret. Dette vil kunne skape uklarhet om ansvarsforhold og øke faren for konflikter. Uklare ansvarsforhold vil i verste fall bidra til forhøyet risiko og ulykker. For ikke-profesjonelle byggherrer vil et parallelt kontrollregime i byggherrens regi bidra til at ressurser flyttes fra planleggings- og utførelsesprosessen til et nytt administrativt ledd. Slike virkninger vil være svært uheldig og må forebygges gjennom veiledning som tydeliggjør at byggherrens sikkerhetsarbeid gjennomføres ved oppgaver og rapportering i den ordinære kontraktskjeden.

Paragraf for paragraf

§ 1. Formål

BNL har ingen kommentarer til denne paragrafen.

§ 2. Virkeområde

BNL har ingen kommentarer til denne paragrafen.

§ 3. Hvem forskriften retters seg mot

BNL har ingen kommentarer til denne paragrafen.

§ 4. Definisjoner

BNL vil kommentere at ordet planlegging tilfører lite slik det er brukt i denne sammenheng. Koordinator skal på vegne av byggherren sørge for koordinering av prosjektering og utførelse. Den vanlige forståelsen er at planlegging skjer i alle faser ved gjennomføring av et byggeprosjekt.

§ 5. Gjennomgående krav

BNL mener at begrepet Generelle plikter er bedre enn Gjennomgående krav og beskriver bedre hva kapitlet omfatter.

I høringsbrevet beskrives det en *plikt* som ikke er beskrevet i forskriften og som ikke samsvarer med det som skrives i kommentarene til § 5.

Organiseringen av prosjektene er ikke forhold som skal reguleres i denne forskriften. Begrepene hoved- eller totalentreprenør er ikke pliktsubjekter etter forskriften.

BNL støtter at enmannsbedrifter (enkeltpersonforetak) omfattes av forskriften.

Det er viktig at byggherrens plikt til å koordinere kan ivaretas ved oppgaver og rapportering som fastsettes i de privatrettslige kontraktene.

§ 6. Tilbudsgrunnlaget

Etter BNLs mening må det være byggherrens ansvar å beskrive nødvendige tiltak eller iverksette planlegging for å avgrense og håndtere den risikoen byggherren bringer inn i prosjektet.

§ 7. Plan for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø

Paragrafen definerer planen byggherren skal utarbeide, men kunne vært klarere, som følger; *Byggherren skal før oppstart av arbeidet på bygge- og anleggsplassen utarbeide en skriftlig plan for sikkerhet, helse og arbeidsmiljøet i prosjektet.*

Vi gjør også oppmerksom på at det er skrevet at dokumenter skal oppbevares i to år. Vi regner med at det er ment 6 måneder.

SHA-planen er byggherrens styringsverktøy.

§ 8. Krav til innhold i planen for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø

I høringsbrevet er begrepet *entreprenørene* brukt. Entreprenørene er ikke pliktsubjekt i byggherreforskriften. Det er kun arbeidsgivere og enmannsbedrifter.

Det er videre en sammenblanding av SHA-plan og fremdriftsplan. Det er ikke mulig å plassere en fremdriftsplan inn i en SHA-plan. SHA-planen skal beskrive byggherrens rammer for prosjektet, hvordan det skal sikres nødvendig tid til arbeidene og nødvendig koordinering. Arbeidene styres deretter etter fremdriftsplanen.

§ 9. Forebyggende tiltak

Arbeidstid er arbeidsgivers ansvar etter arbeidsmiljøloven. Viser her særlig til arbeidsmiljølovens § 10-2., spesielt nr.1. BNL ber derfor om at dette ikke tas inn i byggherreforskriften.

§ 10. Forhåndsmelding

Det er byggherren som har oversikt over sitt eget prosjekt med hensyn til omfang og størrelse, oppstart og avslutning av prosjektet. Nødvendig informasjon kan da være forventet oppstart og forventet varighet av prosjektet.

§11. Internkontroll

BNL støtter at denne paragrafen tas ut av forskriften.

§ 12. Dokumentasjon for fremtidige arbeider

BNL mener at denne paragrafen kan tas ut. Dette er bedre regulert i plan- og bygningsloven. Hvis bestemmelsen av hensyn til EØS-direktivet må opprettholdes, bør bestemmelsen alternativt gjøres lik direktivets ordlyd.

§ 13. Valg og oppfølging av koordinator

BNL mener at det må være kravet til koordinering, organiseringen av denne og hvordan koordineringen skal følges opp som beskrives i denne paragrafen. Selv koordineringen må gjennomføres i byggherrens valgte kontraktskjede, og det rapporteres tilbake gjennom den samme kjede. Dersom forutsetninger i SHA-planen må endres er det byggherrens ansvar og beslutning.

§ 14. Koordinering og oppfølging av arbeidet med sikkerhet, helse og arbeidsmiljø

Koordineringen må gjennomføres i kontraktskjeden (de privatrettslige avtalene), og rapporteres tilbake til byggherren. Fremdriftsplanen er verktøyet i byggeprosessen som skal beskrive når et arbeid skal utføres.

Tiltakene i forbindelse med koordineringen er i prinsippet lik andre tiltak som gjøres i en byggeprosess.

Vi ber derfor om følgende endringer:

Forslag 1: Bokstav d) burde knyttes til bokstav b), siden innholdet i bestemmelsene tematisk hører sammen.

Forslag 2: Bokstav e bør flyttes til § 9 ved at det tilføyes «og følge opp» i første setning i § 9:

Byggherren skal i forbindelse med arbeidet på den enkelte bygge- eller anleggsplassen særlig stille krav om og følge opp

Forslag 3: Bokstav f bør fjernes samtidig som det gjøres endring i § 15 ved at «som ledd i koordinering» fjernes:

Byggherren skal som ledd i koordineringen føre en oversiktsliste over alle som skal utføre arbeid på bygge- eller anleggsplassen.

§ 15. Oversiktslister

Oversiktslister (*oversiktsliste over alle virksomheter og arbeidstakere som skal utføre arbeid på bygge- eller anleggsplassen*) bør kunne ha to oppgaver. Den ene er som et verktøy i arbeidet mot arbeidsmiljøkriminalitet, og den andre som et verktøy i arbeidet med å ivareta sikkerhet, helse og arbeidsmiljø i prosjektene.

Oversiktslisten i det enkelte prosjekt må vise kontraktsforholdene mellom de ulike virksomhetene som utfører arbeid, herunder hvem enmannsbedrifter og innleide arbeidstakere arbeider for – kontraktshierarkiet.

§ 16. Gjennomføring av plikter på byggherrens vegne

Byggherren må før valg av sin representant må sørge for at det ikke blir rollekonflikt i oppgavene.

§ 17. Generelle plikter

BNL har ingen kommentarer til denne paragrafen.

§ 18. Generelle plikter

SHA-planen beskriver ikke risikoforhold, men spesifikke tiltak. Arbeidsgiver og enmannsbedrifter må informere byggherren om risikoforhold forårsaket av byggherren som ikke er dekket av tiltak i SHA-planen.

Vennlig hilsen

Byggenæringens Landsforening

Jørgen Leegaard (sign). direktør samfunnspolitikk